

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/164/2016
Identifikačné číslo spisu:	7612220825
Dátum vydania rozhodnutia:	22.06.2017
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7612220825.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu F. N., trvale bytom v H., zastúpeného JUDr. Jaroslavom Čollákom, advokátom v Košiciach, Floriánska 19, proti žalovanej PENGUIN SLOVAKIA s. r. o., so sídlom v Košiciach, Trieda SNP 48/A, zastúpenej splnomocnenkyňou IURISTICO s. r. o., so sídlom v Košiciach - Sever, Cimborkova 13, v menej ktorej vykonáva advokáciu ako konateľ advokát Mgr. Radoslav Rigo, LL. M., o 1 590,40 € s príslušenstvom, vedenom Okresným súdom Spišská Nová Ves pod sp. zn. 16C/109/2012, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 20. januára 2016 sp. zn. 11Co/792/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) zhora označeným rozsudkom potvrdil v napadnutom výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 1.590,40 € s 8,75 % úrokmi z omeškania ročne od 14. októbra 2012 do zaplatenia, ako aj vo výrokoch o trovách konania (účastníkov /dnes strán/ i štátu) rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinstančný súd“ a spolu s odvolacím súdom tiež len „nižšie súdy“) zo 16. júna 2014 č. k. 16C/109/2012-182; žalovanej okrem toho uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi k rukám jeho advokáta náhradu trov odvolacieho konania (v sume 95,29 € do 3 dní). Odvolací súd svoj potvrdzujúci rozsudok odôvodnil vecnou správnosťou preskúmaného rozsudku súdu prvej inštancie, ako aj plným stotožnením sa s jeho dôvodmi, majúc za to, že žiadna z odvolacích námietok nebola spôsobilá zvrátiť záver o dôvodnosti prevažného vyhovieť žalobe, ktorou sa žalobca domáhal náhrady škody spôsobenej na veciach prevzatých žalovanou na vykonanie diela (služby predstavovanej vyčistením záclon, pri ktorých došlo k roztrhaniu a tým ďalšej neupotrebitelnosti 4 z 5 ks záclon).

2. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná (ďalej tiež „dovolateľka“). Navrhla zrušenie rozsudkov oboch nižších súdov s vrátením veci na ďalšie konanie súdu prvej inštancie.

Dovolanie odôvodnila odňatím jej (postupom odvolacieho, resp. i prvoinštančného súdu) možnosti konať pred súdom aj nesprávnym právnym posúdením veci (§ 237 ods. 1 písm. f/ v spojení s § 241 ods. 2 písm. a/ a c/ Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „O. s. p.“). Rozsudky nižších súdov (najmä rozsudok odvolacieho súdu) považuje za nepreskúmateľné, keď najmä v odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu nenašla špecifické odpovede na celý rad odvolaním uplatnených námietok (týkajúcich s a predovšetkým c eny vec í v č a s e ich poškodenia, kde mala byť zohľadnenou i amortizácia, ako aj ich životnosti a do tretice i liberačných dôvodov na jej strane, zbavujúcich ju zodpovednosti).

3. Žalobca navrhol dovolanie zamietnuť (?), zdôrazňujúc predovšetkým to, že tu šlo o spotrebiteľsko-právny vzťah, v ktorom dôkazné bremeno na preukázanie dôvodu zbavujúceho poskytovateľa služby zodpovednosti za spôsobenú škodu mala žalovaná, tá ho neuniesla a správnym je najmä ten záver odvolacieho súdu, že žiaden z odvolacích námietok žalovanej nebola spôsobilá na tom nič zmeniť.

4. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej len „C. s. p.“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 30. júni 2016, postupoval na základe úpravy z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže však dovolanie tu bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení O. s. p. Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základného princípu C. s. p. o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov dovolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a 2 C. s. p.), ako aj ďalšieho základného princípu o potrebe ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

5. Najvyšší súd po zistení, že dovolanie bolo podané včas, na to oprávnenou osobou, po preskúmaní prípustnosti dovolania dospel k záveru, že smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné a je potrebné ho odmietnuť.

6. Dovolaním šlo podľa úpravy procesného práva, platnej v čase začatia dovolacieho konania v tejto veci, napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťal (§ 236 ods. 1 O. s. p.). O. s. p. upravoval prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu v ustanoveniach §§ 237 a 238.

7. Podľa § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. bolo dovolanie prípustné proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu (odsek 1); proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (odsek 2) a proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, ak odvolací súd vyslovil vo výroku prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak šlo o potvrdenie rozsudku, ktorým bola podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p. vyslovená neplatnosť zmluvnej podmienky (odsek 3).

8. Dovolaním v prejednávanej veci nie je napádaný zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale rozsudok potvrdzujúci. Najvyšší súd v tejto veci dosiaľ nerozhodoval a preto ani nemohol vysloviť záväzný právny názor, od ktorého by sa odvolací súd mohol odchýliť. Rozsudok odvolacieho súdu napokon nemá ani znaky žiadneho z rozsudkov uvedených v ust. § 238 ods. 3 O. s. p. Prípustnosť dovolania preto z ustanovení § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. vyvodíť nešlo.

9. Dovolanie by tak vzhľadom na práve uvedené mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bol dovolaním napádaný rozsudok vydaný, došlo k niektorej z procesných väd zakladajúcich tzv. zmätočnosť konania podľa § 237 ods. 1 O. s. p. Toto ustanovenie pripúšťalo dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník

konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a/alebo g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Nie je pritom relevantné tvrdenie dovolateľky o existencii niektorej takejto vady (alebo aj viacerých takýchto vád), ale len zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto vade (resp. vadám) skutočne došlo.

10. Dovolateľka procesné vady konania uvedené v § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. netvrdila a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

11. Najvyššiemu súdu preto ostávalo len posúdiť, či je dôvodnou tá námietka dovolateľky, podľa ktorej jej mal odvolací súd svojím postupom odňať v tejto veci možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.) tým, že svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil (urobil ho nepreskúmateľným).

12. Na zasadnutí občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu 3. decembra 2015 bolo prijaté stanovisko, v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky uverejnené pod R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“.

13. Pri vyjdení zo stanoviska pod 12 zhora má dovolací súd za to, že obsah spisu v prejednávanej veci nedáva žiaden podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá časť vyššie citovanej právnej vety. Dovoláním napádaný rozsudok totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská žalobcu i žalovanej k prerokovanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania žalovanej i vyjadrenia žalobcu k nemu, ako aj právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať pritom na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie (skôr postupom podľa § 219 ods. 2 O. s. p., dnes podľa § 387 ods. 2 C. s. p.), stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak po obsahovej stránke zahŕňa aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

14. Špecificky k tým námietkam dovolateľky, podľa ktorých mal odvolací súd v tejto veci privodiť potrebu uplatnenia druhej vety stanoviska pod 12. zhora tým, že sa v odôvodnení svojho rozsudku nemal vyjadriť k špecifickým argumentom žalovanej, týkajúcim sa 1/ tzv. časovej ceny poškodených vecí (zohľadnenia tzv. amortizácie), 2/ životnosti vecí a 3/ liberačných dôvodov, zbavujúcich žalovanú zodpovednosti za škodu, platí, že dovolateľke v tomto za pravdu dať nešlo. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu je totiž celkom nepochybný jeho príklon aj k tej časti argumentácie súdu prvej inštancie, podľa ktorej nemožnosť znižovania obstarávacej ceny závesov s prihliadnutím k ich opotrebeniu v čase poškodenia tu spôsoboval ako fakt zničenia vecí prevzatých žalovanou od žalobcu (ich neopraviteľnosti), spojený s potrebou nahradenia takýchto vecí porovnateľnou náhradou a hľadania odpovede, aký peňažný ekvivalent je na zaobstaranie takejto náhrady potrebný, tak i ďalší fakt zhotovenia poškodených vecí na zákazku žalobcu z materiálu, ktorý aj podľa žalovanej nemal byť už v čase poškodenia na trhu, čo viedlo k nutnosti celkom iného nazerania na problém opotrebenia. Nemôže byť pochyb ani o tom, že žiaden z nižších súdov pri odôvodňovaní rozhodnutia vyznievajúceho prevažne v prospech žalobcu neargumentoval nálezom Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2221/2007 tak, akoby tento mal byť priamo použiteľným aj v prejednávanej veci bez ohľadu na skutkové odlišnosti posudzovaných prípadov, ale súd prvej inštancie dôvodil tým z nálezu, čo nasvedčovalo princípom racionálneho a spravodlivého usporiadania vecí a odvolací súd takúto časť jeho argumentácie akceptoval. Aj otázka životnosti závesov tu súvisela s preukázaním jediného liberačného dôvodu, teda

toho, že ku škode by došlo aj inak (rozumej i bez jej prevzatia žalovanou za účelom poskytnutia žalobcom objednannej služby) a i v tomto prípade treba súhlasiť s nižšími súdmi, že nielen nič schopné zbaviť žalovanú zodpovednosti, ale ani upozornenie žalobcu v súvislosti s prevzatím záclon na vyčistenie, že tieto s prihliadnutím k veku a opotrebeniu službu nemusia „prežiť“ (čiže vedomé podstúpenie žalobcom i takéhoto rizika) preukázaným nebolo.

15. Dovolateľka preto nedôvodne argumentovala, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný; pričom za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv účastníka; ale len to, že ho neodôvodnil objektívnym uspokojivým spôsobom (o aký prípad tu ale nešlo).

16. Pokiaľ dovolateľka namietala, že postup súdu v procese obstarávania (získovania) skutkových podkladov pre rozhodnutie nebol správny, dovolací súd tu uvádza, že v prípade neúplnosti alebo nesprávnosti skutkových zistení a skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. (obdobne tiež R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/ 2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012). Ak aj k tejto nesprávosti v niektorom súdnom konaní dôjde, táto nezakladá procesnú vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p., ale má nanajvýš „len“ charakter tzv. inej vady konania s možným následkom v podobe nesprávneho rozhodnutia vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), reparovateľným však len v prípade procesne prípustného dovolania.

17. Aj k námietke spočínutia rozhodnutí nižších súdov na nesprávnom právnom posúdení veci žiaduce je odkázať na konštantnú judikatúru dovolacieho súdu, podľa ktorej k dovolacím dôvodom v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p. možno prihliadať len v prípade procesne prípustného dovolania, čo ale nie je tento prípad (tu por. napr. R 54/2012 a niektoré ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 102/2012 či 7 Cdo 116/2013). Z uvedeného plynie, že na dovolacie dôvody v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p. (i keby bol prípadne namieste záver o ich opodstatnenom uplatnení) dovolací súd nemôže v tomto konaní prihliadať.

18. Vzhľadom k tomu, že dovolanie žalovanej v prejednávanej veci nebolo prípustné podľa § 238 O. s. p., nebola preukázaná žalovanou tvrdená procesná vada uvedená v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a v dovolacom konaní nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 ods. 1 O. s. p., dovolaciemu súdu neostávalo iné, než dovolanie ako procesne neprípustné odmietnuť (§ 447 písm. c/ C. s. p.) bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napádaného rozsudku odvolacieho súdu.

19. O náhrade trov dovolacieho konania bolo potom rozhodnuté podľa § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 256 ods. 1 C. s. p., keď výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zaviniла neprípustným dovolaním žalovaná a právo na náhradu tak vzniklo žalobcovi. Podľa § 262 ods. 1 C. s. p. dovolací súd rozhodol len o nároku na náhradu trov dovolacieho konania tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť ich náhradu žalobcovi s tým, že výška tejto náhrady (podľa odseku 2 rovnakého zákonného ustanovenia), bude určená súdom prvej inštancie.

20. Dovolací súd pritom považuje za potrebné i tu zopakovať to, čo už bolo vyslovené najmä v jeho uzneseniach z 23. marca 2017 sp. zn. 6 Cdo 222/2016 a zo 4. apríla 2017 sp. zn. 7 Cdo 123/2016 a síce, že nepovažuje za správnu takú interpretáciu ustanovenia § 262 ods. 1 (resp. i ods. 2) C. s. p., podľa ktorej má aplikáciu tohto ustanovenia zodpovedať výrok rozhodnutia o trovách konania vyslovujúci, že strana sporu má nárok na náhradu trov konania. Rozhodnutie o trovách konania priznávajúce ich náhradu musí byť totiž vykonateľné (§ 232 ods. 1 C. s. p.). Podľa výslovného znenia ustanovenia § 262 ods. 2 C. s. p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník) už len o výške náhrady trov konania (a v prípade zastúpenia advokátom podľa § 263 ods. 1 C. s. p. aj o prijímateľovi tejto náhrady). To znamená, že súd prvej inštancie v rozhodnutí podľa § 262 ods. 2 C. s. p. nemôže rozhodnúť o

uložení povinnosti jedné sporové strany zaplatit náhradu trov konání druhé sporové strany. Ak by napriek tomu takto rozhodol, prekročil by zákonné splnomocnenie, vyplývajúce mu z § 262 ods. 2 C. s. p., čím by zároveň nerešpektoval článok 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, a porušil by tak princíp legality ako jeden zo základných princípov právneho štátu. Neprípustnosť takého postupu preto nevyhnutne znamená, že o tom, kto a komu má povinnosť zaplatiť náhradu trov konania (ak samozrejme prichádza do úvahy priznanie ich náhrady), musí rozhodnúť súd rozhodujúci o nároku na náhradu trov podľa § 262 ods. 1 C. s. p. Tomu musí zodpovedať aj formulácia tzv. náhradového výroku, t. j. musí v ňom byť uvedené, kto a komu má zaplatiť náhradu trov konania s tým, že iba o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie. Len takouto formuláciou výroku o náhrade trov konania bude splnená požiadavka zákona, aby rozhodnutie súdu o nároku na náhradu trov konania v spojení s rozhodnutím o výške tejto náhrady bolo vykonateľné, teda aby bolo spôsobilým exekučným titulom pre prípadné vynútenie ním uloženej povinnosti.

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.